
Generel rozvoje Univerzity Karlovy 2008 –2020

Generel rozvoje Univerzity Karlovy 2008 –2020

Prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc., prorektor pro rozvoj uvedl dne 18.2.2008 seminář "Generel rozvoje Univerzity Karlovy 2008 –2020", jehož cílem bylo zpřístupnit informace o tzv. investičním rozvoji Univerzity Karlovy v Praze širší akademické, odborné pedagogické a zejména pak studentské veřejnosti. Generel rozvoje UK existuje už od roku 1996 a na jeho aktualizaci se neustále průběžně pracuje.

Investiční potřeby Univerzity Karlovy, odhadované pro nejbližší desetiletí na 40 miliard Kč, jsou východiskem, od kterého se vše odvíjí. Rozvoj univerzity je přitom do značné míry limitován historickou lokalizací. Po revoluci v r. 1989 byly zvažovány různé alternativy rozvoje, například vybudování kampusu „na zelené louce“ po vzoru moderních, nových univerzit v USA i v Evropě. Už na začátku devadesátých let bylo akademickými grémii rozhodnuto neopouštět historické lokality a naopak zaměřit se na dostavby a rekonstrukce stávajících budov, s cílem vybudovat minikampusy řešící vždy potřeby několika fakult.

Pokud jde o strukturu a rozmístění budov UK v České republice, pak nejvýraznějšími centry jsou samozřejmě Praha a dále Hradec Králové a Plzeň. Ostatní lokality, v nichž jsou umístěny budovy a majetek UK, představují dílčí funkce univerzity. V hlavním městě je tradičně velká koncentrace fakult a pracovišť univerzity, včetně nových významných budov získaných v posledních deseti až sedmácti letech (sídlí ve Vokovicích, Hostivaři, Jinonicích, Motole). V Plzni je lékařská fakulta dislokována ve více než desítku budov a situace vyžaduje koncentraci pracovišť. Obdobná situace je v Hradci Králové, kde je patrná snaha koncentrovat nová zařízení Fakulty lékařské a Fakulty farmaceutické.

Počty a stáří budov UK

Ve vlastnictví fakult a dalších součástí UK je 160 budov, z nichž 90 je určeno pro vědu, výzkum, výuku a administrativní zázemí, v 52 sídlí koleje a menzy, zbytek zahrnují výcviková střediska a sportovní zařízení. Pozoruhodnou charakteristikou materiální infrastruktury Univerzity Karlovy je stáří budov. Třicet sedm z nich je starších sto let, do třiceti let stáří máme pouze pětatřicet budov. Drtivá většina z nich proto vyžaduje rekonstrukce a modernizace za cenu zvýšených nákladů (památkově chráněných či v zóně ochrany se vyskytujících budov je zejména v Praze řada z nich).

Vývoj počtu ploch a nárůst studentů

Po roce 1989 proběhla řada restitucí vedoucích ke ztrátě užitných ploch, takže např. stav metrů čtverečních z roku 1984 jsme dosáhli v roce 2006 a překonali ho někdy v loňském roce. Jinými slovy, po třidvaceti letech jsme se dostali na takovou čistou užitnou plochu, kterou jsme měli v polovině osmdesátých let. Přitom však postupně, ale výrazně narostl počet studentů (oproti r. 1990 o cca 85% v r. 2006). Navíc je třeba si uvědomit, že tyto plochy nejsou rovnoměrně rozloženy mezi fakulty; humanitní fakulty trpí prostorovou tísní výrazně více než fakulty ostatní. V posledních deseti letech tedy univerzita „doháněla“ stav z poloviny 80.let a to v situaci, kdy nám počet studentů stoupal až téměř na dvojnásobek.

Struktura financování v letech 1997 - 2007

Na mysli máme prostředky ze státního rozpočtu alokované od r. 2002 prostřednictvím tzv. programového financování (Dokumentace programu). Právě v r. 2002 vznikla po povodních na řadě budov havarijní situace, jejíž řešení si k dnešnímu dni vyžádalo cca 370 mil. Kč. (tj. asi 10% nákladů za roky 1997-2007). V řadě případů ovšem povodeň „přispěla“ k celkovému zvýšení úrovně infrastruktury oproti stavu před povodněmi. Ve struktuře financování investičních akcí představují za období deseti let obnovy a rekonstrukce hlavní položku - celých 57%. Je dobré zdůraznit, že rekonstrukce a obnovy nikdy neopustí čelné místo financování investičního rozvoje UK, protože žádná z fakult není ochotna opustit své historické zázemí. Ve struktuře nákladů je třeba si všimnout prostředků na nákup pozemků a objektů, které představují 4%. A to nelze podceňovat. Patří sem totiž i současné akvizice, které se týkají pozemků v Hradci Králové a v Plzni, a které jsou podmínkou přijetí větších projektů financovaných z evropských fondů.

Od roku 2001/2002, jak bylo zmíněno nastalo koncepčnější financování obnovy materiální infrastruktury univerzity ze strany státu. V letech 2002-2006 také výrazně stoupá podíl státního rozpočtu na financování našich investičních akcí. Po r. 2006 nastává politické „zmrazení“ s pokynem: „šetřit“. Z plánovaných investic za cca 700 milionů Kč v r. 2007 jsme spadli na 450 – 440 milionů Kč, s tím, že 420 milionů Kč by měl být patrně náš „příděl“ pro roky 2008 a 2009.

Přítom centrální financování klíčových akcí z vlastních prostředků (např. FRM) je velmi obtížné, protože Univerzita Karlova je jedinou vysokou školou v České republice, kdy ani před rokem 1989 neexistoval jednotný celouniverzitní majetek. I během porevoluční autonomie fakult pro Univerzitu neznamenal žádný přelom a tato situace trvá dodnes.

Významné stavby minulosti

Někdy se nedostatečně doceňuje, co všechno Univerzita za období 1996-2007 podnikla a jaké obrovské investice věnovala na rekonstrukce, modernizace, stavby, nákupy, přístroje a zařízení (cca 3, 7 mld. Kč). Z nejvýznamnějších jmenujme namátkou budovu MFF na Malostranském náměstí, budovu FSV v Opletalově ulici, budovu PedF v Myslíkově ul., rekonstrukci zvířetníku v ulici U nemocnice, celkovou rekonstrukci budov a zařízení na Přírodovědecké fakultě, kongresové centrum v Celetné 20, Patejdlovu boudu ve Špindlerově mlýně. V Hradci Králové jsme dokázali vybudovat Výukové centrum LF a zahradu léčivých rostlin pro FaF. V některých případech rekonstrukcí šlo i o naprosto ojedinělé cenné unikátní památky a my tím pomáháme zachovat kulturní dědictví státu. Mezi akvizicemi je nutno zmínit nové budovy v Jinonicích, Hostivaři nebo areál Vltava (kolej).

Výhledová dokumentace programu r. 2010-11

Existuje šance, že z fondů EU bude možné požádat o značné prostředky v rozsahu stamiliónů až miliard na financování tzv. velkých projektů. Plánované stavby většího rozsahu mají horizont do roku 2013 – 15 a týkají se zejména regionálních center v Plzni (Biomedicínké centrum LF) a v Hradci Králové (Výzkumné a výukové centrum ve spojení kapacit LF a FaF).

V Praze na Albertově UK usiluje – tentokrát s malou nadějí na investiční prostředky z fondů EU – o výstavbu Biocentra a Globcentra (centrum pro studium globálních změn).

V delším horizontu je v plánu kampus Hostivař pro PedF, případně další fakulty s pedagogickými a učitelskými obory. Opomenout nelze ani přestavbu menzy Větrník na Petřínách (PF), rekonstrukci bývalé koleje 17.listopadu v Tróji (FHS), nákup a rekonstrukci Centra Krystal ve Vokovicích (FF či další humanitní fakulty) nebo rekonstrukci Švehlovy koleje.

Případné další zájmové lokality či budovy

Mezi ně počítáme objekt Invalidovny v Praze 8, Karlíně. Jedná se o historickou barokní památku z roku 1737, o celkové ploše 20 935 m². V případě jejího získání by odhadované náklady na rekonstrukci ovšem činily kolem 2 mld. Kč. Pro svoji značnou rozlohu by byla pro Univerzitu významným přínosem. Podobně se uvažuje o budově Klementina, někdejší jezuitské koleji, dříve univerzitní knihovně, kde se jedná o využití 1 tisíce m² nepamátkové plochy.

Takové jsou naše záměry a snahy. Je pochopitelné, že je nelze všechny realizovat najednou, resp. že musíme postupovat pružně a využívat i nových možností, které se postupně objeví. Průběžně zadávané studie a analýzy by nám v tom měly pomoci.